

Mi lesz veled Rádiózenekar? Mi lesz veled ÁHZ?

Eddigi számainkban megpróbáltunk képet adni arról, hogy miképp működnek zenekaraink a munkáltatók és a munkavállalók oldaláról nézve. („Zenekari igazgatók” és „Zenekari Tanácsok”) Ha valaki figyelmesen végigolvasta a zenekari tanácsokkal készített interjúkat, láthatta, hogy a legteljesebb homály uralkodik még mindig (különösen a munkavállalók részéről) a két érdekszféra határait illetően éppúgy, mint saját jogait és lehetőségeiket illetően, ebből adódóan pedig az elért „eredmények” megítélését illetően. Pedig jó volna végre komoly, saját mozgási területeiket jól ismerő, a munkáltatókkal nem „bratyizó”, nem kegyekre váró, de azonos érdekek esetén jól együttműködő mind egyéni, mind pedig ettől elkülönülő szakmai érdekképviselőket működtetni, hiszen a magyar zenekarok a folyamatosan romló gazdasági helyzet következményeképpen – ha később is, és nem is egyszerre, de – kénytelenek szembenézni helyzetük romlásával és a harcok kiéleződésével.

Elsőként a MÁV-, és Postás szimfonikusok kerültek ki fenntartójuk védőszárnyai alól, – ezzel együtt a közalkalmazotti státuszról – és voltak kénytelenek alapítványi formában tovább működni, majd miközben az Erkel Színház zenekara felett folyamatosan zúg, a Filharmóniai Társaság felett nemrég kondult meg a vészharang, ma a Rádiózenekar veszítette el egyik napról a másikra eddigi státuszát. A sort az ÁHZ folytatja a közeljövőben és ki tudja, mi vár az önkormányzati zenekarokra...

Mostani interjúnkkal megpróbálunk választ kapni arra, hogy egy sokak által irigyelt, és sok tekintetben példaképnek elfogadott zenekar túl van-e a – hovatovább – felelőtlen ijesztegetésnek szánt megszüntetés veszélyén, és művészi munkáját milyen kétségek között kell végeznie. Vajon az évek óta szabályozatlan működés és a Magyar Rádió belüli hátrányos, szerkesztőknek kiszolgáltatott státusz változik-e, megjelenik-e a Rádiózenekar, mint szervezeti egység, lesz-e végre nemcsak de facto, hanem de jure is működési szabályzata, lesz-e végre „igazi” kollektív szerződése kölcsönös garanciákkal, tudják-e már a zenekar vezetői, hogy milyen lépéseket kell tenniük ennek érdekében, akarják-e, képesek-e egyáltalán védeni a zenekar érdekeit, és eljutnak-e addig, hogy a demokratikusan választott szakmai érdekképviselőt, a Művészeti Tanácsot a munkáltató is végre elismerje, és a zenekar jövőjének alakításába bevonja. Vajon van-e már stratégiájuk a nyilvánvalóan hátrányosabb anyagi helyzet kompenzálására, vannak-e már szponzoraik mint az ország egyik legjobb reklámhordozójának – vagy csak a sirámokig és a gyenge bizonyítvány-magyarázgatásokig jutottak, bízva a zenekari tagok változatlan és örök türelmében, avagy korlátlan kiszolgáltatottságában. Vajon beváltják-e egy nemzeti kincs megőrzésére tett hangzatos ígéreteiket az illetékesek, vagy – anyagiak híján – a szép szavak csak üres szólammokká válnak? (szerk.)

És ki fizeti... - a státuszukat váltó zenekarokat?

– beszélgetés Héthy Aporral, a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának művészeti főtthárával az egyelőre beláthatatlan és felmérhetetlen perspektívákról – vagy kilátástalanságról (?)

Most, hogy a Magyar Rádió részvénytársasági formában működik tovább, mi lesz az intézmény együttesével, különös tekintettel a Rádiózenekarra?

– Ezt sajnos még én sem tudom. Tény, hogy a Magyar Rádió költségvetési intézményből változott részvénytársasággá és attól tartok,

hogy nem igazán volt idő ennek az átgondolására. A Rádió rettenetes nehézségekkel küzd és ebből ránk is bőven áramlik. Egy példa: augusztus 1-jétől kezdve adóznak a napidíjaink és így sikerült jelentős lépéshátrányba kerülnünk mindazokkal a zenekarokkal szemben, amelyeket ez a nemezis még nem ért el. A napidíj ugyanis nem aszerint adózik, hogy ki kapja, hanem hogy

ki adja. Önkormányzati vagy költségvetési forrásból származó összeg egy bizonyos határig adómentes. A mi státuszunk ebben nincs benne, mert az még nem létezett a törvény meghozatalakor. A PM-nek – ellentétben szokásai-val – valamit tágitani kellene ilyen esetben a derékszíjon, hogy ne kerüljünk a többiekénél rosszabb helyzetbe. És ha még a turnézásból származó jövedel-